

Закарпатський угорський університет імені Ференца Ракоці II
II. Rákóczi Ferenc Kárpátaljai Magyar Egyetem

Кафедра географії та туризму / Földrajz és Turizmus Tanszék

ПРОТОКОЛ

обговорення освітньо-професійної програми «Географія»
від «01» квітня 2026 р.

Рівень вищої освіти: перший (бакалаврський)

Галузь знань: **A Освіта**

Спеціальність: **A4.07 Географія**

ОСВІТНЬО-ПРОФЕСІЙНА ПРОГРАМА «ГЕОГРАФІЯ»

Присутні:

Гарант ОПП:

Іжак Тібор Йосипович, к.г.н., доцент кафедри географії та туризму.

Члени проектної групи:

Молнар Йосип Йозефович, к.г.н., доцент кафедри географії та туризму,

Молнар Д Стефан Стефанович, PhD, доцент кафедри географії та туризму.

Представники академічної спільноти:

Мезенцев Костянтин Володимирович, доктор географічних наук, професор, завідувач кафедри економічної та соціальної географії Київського національного університету імені Тараса Шевченка – представник академічної спільноти (онлайн).

Провотар Наталія Іванівна, кандидат географічних наук, доцент, доцент кафедри економічної та соціальної географії Київського національного університету імені Тараса Шевченка – представник академічної спільноти (онлайн).

Щабельська Валентина Георгіївна, к.г.н., доцент, завідувач кафедри географії УДУ імені Михайла Драгоманова (онлайн).

Бикова Марія Дмитрівна, кандидат географічних наук, доцент, доцент кафедри туризму Українського державного університету імені Михайла Драгоманова – представник академічної спільноти (онлайн).

Дністрянський Мирослав Степанович, доктор географічних наук, професор, професор кафедри географії та туризму (онлайн).

Браславська Оксана Володимирівна, доктор педагогічних наук, професор, професор кафедри географії та туризму.

Лужанська Тетяна Юріївна, кандидат географічних наук, доцент, доцент кафедри географії та суспільних дисциплін Мукачівського державного університету (онлайн).

Науково-педагогічні працівники, які забезпечують ОПП:

Фодор Дюло Дюлович, Товт Атілла Атіллович та Гергей Лівія Бейлівна – кафедра географії та туризму.

Науково-педагогічні працівники, які працюють також у загальноосвітніх закладах і забезпечують ОПП:

Сейкель Маріанна Адальбертівна, Ваш Едіна Яношівна, Ігнатишин Василь Васильович.

Представники студентського самоврядування університету:
Кедебець-Волохіна Соф'я Оттілівна та Дума Рената Едуардівна.

Представники здобувачів (студентів):
Якоб Олександра Йосипівна, Сабов Бенце Федорович, здобувачі III курсу денної форми.

Зовнішні стейкхолдери (роботодавці):

Іоніка-Антал Вікторія Степанівна – директорка Ліцею з гуманітарним та природничим профілем с. Великі Береги Великоберезької ТГ Берегівського району Закарпатської області.

Кантор Йосип Йозефович – керівник відділу освіти, культури, молоді та спорту Великодобронської ТГ Ужгородського району Закарпатської області.

Кампо Ільда Олексіївна – в.о директора Берегівського ліцею імені Ілони Зріні.

Уйфалуші Василь Васильович – вчитель Пийтерфолвівського закладу загальної середньої освіти ім. Ференца Келчеї Пийтерфолвівської ТГ Берегівського району Закарпатської області.

1. Відповідно до Законів України «Про освіту» і «Про вищу освіту», «Ліцензійних умов провадження освітньої діяльності закладів освіти» (які затверджені Постановою КМУ №1187 від 30.12.15 р. в редакції Постанови КМУ № 365 від 24.03.2021 р.), Професійного стандарту «Вчитель закладу загальної середньої освіти» (Затверджено Наказом Міністерства освіти і науки України № 1225 від 29.08.2024 р.), Постанови Кабінету Міністрів України від 30 серпня 2024 р. № 1021 «Про внесення змін до переліку галузей знань і спеціальностей, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої та фахової передвищої освіти», Наказу Міністерства освіти і науки України № 1734 від 31.12.2025 р., «Положення про організацію освітнього процесу в ЗУІ (УР)», «Положення про Гаранта освітньої програми та групу забезпечення спеціальності в ЗУІ (УР) ім. Ф. Ракоці II», «Положення про стейкхолдерів освітніх програм», «Методичних рекомендацій до складання та оновлення освітніх програм в ЗУІ (УР)», стандарту 1.2 Європейської асоціації із забезпечення якості вищої освіти (Standards and Guidelines for Quality Assurance in the European Higher Education Area – ESG), стандарту UNESCO “International Standard Classification of Education. Fields of education and training 2013 (ISCED-F 2013)”, Наказу ректора УР № 18- Вн від 28 січня 2026 р. «Про затвердження плану дій та завдання щодо забезпечення відповідності освітніх програм Університету Ракоці Наказу МОН України № 1734 від 31.12.2025», на розширеному засіданні групи забезпечення ОПП було проведено аналіз, перегляд і оновлення ОПП «Географія» другого (магістерського) рівня вищої освіти.

2. На початку обговорення гарант ОПП, Іжак Тібор Йосипович ознайомив присутніх зі змістом та структурою ОПП «Географія», охарактеризував її мету та особливості, а також перелік освітніх компонентів, проаналізував професійні компетентності та результати навчання, зміни, які пропонується ввести з 2026 року. Гарант наголосив, що основа ОПП «ГЕОГРАФІЯ» затверджена рішенням Вченої ради ЗУІ, протокол №2 від 30

березня 2021 р., а в наступних роках були внесені певні оновлення й удосконалення, які були затверджені рішеннями Вченої ради.

У процесі обговорення учасники засідання відзначили регіональну потребу у педагогах, зокрема географах, а також важливість підготовки вчителів, здатних працювати в школах національних меншин. У 2025 році на ОПП «Географія» першого (бакалаврського) рівня вищої освіти на перший курс денної форми навчання було зараховано 2 особи, а на заочне відділення також 2 особи, тобто не були заповнені всі місця. Загалом у 2025/2026 навчальному році на денній та на заочній формі за ОПП навчаються 36 здобувачів.

Іжак Т.Й. звернув увагу учасників на результати анкетування здобувачів вищої освіти, що навчаються за ОПП, а також науково-педагогічних працівників, що викладають за ОПП. Серед пропозицій виділялися ті, що націлені на підвищення практичної спрямованості ОК. Гарант також говорив про працевлаштування випускників ОПП 2025 року. За даними Відділу контингенту студентів УР у 2025 році за ОПП отримали дипломи бакалавра 8 осіб. З них продовжують навчання – 5, працюють в інших сферах – 3 особи.

3. У процесі обговорення учасники засідання переглянули та проаналізували наступні питання:

- Вимоги стандарту вищої освіти зі спеціальності за відповідним рівнем вищої освіти.
- Вимоги професійного стандарту.
- Відповідні Накази, положення, інші розпорядчі документи керівництва УР.

3. Учасники засідання внесли свої пропозиції щодо оновлення і вдосконалення ОПП «ГЕОГРАФІЯ»:

Мезенцев Костянтин Володимирович наголосив на регіональному аспекті ОПП: задля врахування регіонального аспекту ОПП доцільно ввести декілька дисциплін, які будуть спрямовані саме на регіональний аспект. Відзначив також важливість і доцільність викладати окремі дисципліни іноземною, англійською мовою, зокрема дисципліни за вибором здобувачів. Відзначив, що викладачі загальних дисциплін, особливо англійської мови, повинні врахувати специфіку ОПП під час викладання. Наприклад, викладати конкретні теми, які відповідають предметному змісту кожної ОК кафедри (спеціальна термінологія, тематика).

Мезенцев К.В. звернув увагу на те, що теми бакалаврських робіт мають затверджуватись за пів року до захисту і бути погоджені зі стейкхолдерами (наприклад на відкритому засіданні кафедри, куди запрошуються і стейкхолдери).

Провотар Наталія Іванівна наголосила на доцільності введення анкетування-рефлексії по кожному курсу (дисципліні), щоб врахувати думку здобувачів під час оновлення кожної ОК, а також проводити опитування тих, хто завершує навчання, щоб врахувати їх пропозиції, адже вони вже пройшли всі курси і у них є своє бачення щодо викладання кожної ОК.

Щабельська Валентина Георгіївна підняла питання про методику навчання географії – наскільки вона відповідає шкільній географії. Пропонувала ОК9, 10 та 11 об'єднати в ОК9 «Методика навчання географії».

Браславська Оксана Володимирівна пропонувала також назвати ОК 9, 10 «Методикою навчання географії», а також ділити ОК наступним чином:

2 курс – 2 семестр – 4 кредити,

3 курс – 1 семестр – 5 кредитів,

а на четвертому курсі назвати ОК11 «Методикою туристсько-краєзнавчої роботи в закладах освіти» (4 курс – 2 семестр – 3 кредити).

Дністрянський Мирослав Степанович наголосив на необхідності постійного оновлення змісту ОПП, ОК, відзначив вплив на оновлення ОПП здобувачів, стейкхолдерів шляхом опитування.

Кампо Ільда Олексіївна підняла питання про важливість підготовки здобувачів у сфері методики викладання географії у рамках інклюзивної освіти, для дітей з особливими освітніми потребами, щоб майбутні вчителі були готові до таких викликів.

Уйфалуші Василь Васильович пропонував при вивченні «Методики навчання географії» та проходженні педагогічних практик поглибити знання про систему та вимоги Нової української школи для здобувачів-практикантів.

Кедебець-Волохіна Соф'я Оттільвна та **Дума Рената Едуардівна** підтримали проголошені пропозиції у змінах в ОПП.

Якоб Олександра Йосипівна пропонувала перегляд кількості практичних годин з дисципліни «Фізична географія материків та океанів». Кількість годин практичної підготовки з дисципліни не достатня для виконання вимог, тому просили переглянути надану кількість практичних годин та, за можливості, збільшити їх.

4. На основі аналізу та обговорення ОПП «Географія» першого (бакалаврського) рівня вищої освіти УХВАЛИЛИ::

1. Внести зміни в ОПП «ГЕОГРАФІЯ» у Розподіл обсягу програми за видами навчальної діяльності у зв'язку з зміною дисциплін ОК9 Методика навчання фізичної географії та ОК10 Методика навчання економічної та соціальної географії на ОК9 «Методика навчання географії».

2. При оновленні ОПП з метою покращення англомовних компетентностей впровадити вивчення англійською мовою одної дисципліни.

3. Внести зміни у Розподіл обсягу програми за видами навчальної діяльності у зв'язку зі змінами кількості кредитів.

4. Внести зміну у Структурно-логічній схемі ОПП у зв'язку з внесенням ОК9 «Методика навчання географії».

5. Внести зміни у матрицю відповідності освітніх компонентів ОПП та визначених компетентностей випускника, а також у матрицю відповідності освітніх компонентів ОПП та визначених програмних результатів навчання у додатках до ОПП «ГЕОГРАФІЯ».

3. При оновленні ОПП врахувати рекомендації і пропозиції здобувачів вищої освіти:

а) Кількість годин практичної підготовки з дисципліни «Фізична географія материків та океанів» збільшити (за можливості).

4. При оновленні ОПП врахувати рекомендації зовнішніх стейкхолдерів:

1. При вивченні «Методики навчання географії» та проходженні педагогічних практик поглибити знання про систему та вимоги Нової української школи для здобувачів-практикантів.
2. При підготовці здобувачів з методики викладання географії звертати увагу на особливості інклюзивної освіти, на роботу з дітьми з особливими освітніми потребами.

5. Відповідно до змін, які внесені до ОПП на основі моніторингу, ввести наступні зміни до Навчального плану:

1. У зв'язку зі змінами кількості кредитів ОК, внесених до ОПП на основі моніторингу, ввести зміни до Навчального плану.

7. Додати до ОПП рецензії-відгуки зовнішніх стейкхолдерів, що є визнаними професіоналами та/або практиками в академічному та/або фаховому середовищі предметної області ОПП.

8. Подати оновлену ОПП «ГЕОГРАФІЯ» першого (бакалаврського) рівня вищої освіти на аналіз до Відділу моніторингу освітнього процесу та Ради із забезпечення якості вищої освіти.

9. Рекомендувати Відділу моніторингу освітнього процесу та Раді із забезпечення якості вищої освіти УР схвалити оновлену ОПП «ГЕОГРАФІЯ» першого (бакалаврського) рівня вищої освіти для надання у подальшому на розгляд та затвердження Вченої ради УР.

10. Затверджені Вченою радою освітні програми, рецензії до них та протоколи обговорення виставляються на вебсторінці УР.

Дата: 01 квітня 2026 р.

Завідувач кафедри:

Молнар Й.Й.

Гарант ОПП:

Іжак Т.Й.